

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
beantwoording vragen stadsronde 7-3-2017
presentatie Handhaven OR
BEHANDELD DOOR
JJI (Jos) Bazen

DATUM
21 maart 2017
Verzonden 21-03-2017
TELEFOONNUMMER
043 350 4468

BIJLAGEN
1
ONZE REFERENTIE
2017-09103

E-MAILADRES
jos.bazen@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4448

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Tijdens de informatieronde op 6 maart jl. over de inzet en capaciteit van het Team Handhaven Openbare Ruimte (HOR) van de gemeente Maastricht is door leden van de raad een aantal vragen gesteld. In deze brief geven wij hierop, voor zover op dit moment mogelijk is, antwoord.

De gestelde vragen en gemaakte opmerkingen zijn (samengevat):

1. De raad wil de achtergrondinformatie bij de gegeven presentatie ontvangen;
2. De raad vraagt of er inderdaad sprake is van een afname van het aantal weesfietsen of van verplaatsing van weesfietsen;
3. De raad vraagt meer informatie over het samenscholingsverbod. Wie stelt dit in, in welke periode geldt dit verbod en waarom geldt een dergelijk verbod niet continu;
4. Is het mogelijk om de capaciteit van handhaven te verplaatsen van o.a. de prioriteit parkeren naar andere prioriteiten?

Reactie op de gestelde vragen

Met betrekking tot vraag 1

- De gevraagde achtergrondinformatie bij de presentatie is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Met betrekking tot vraag 2

Er is geen beleid gemaakt met betrekking tot een maximale stallingsduur van fietsen. In het algemeen worden weesfietsen door het team HOR beoordeeld op strengere kwaliteitseisen. Fietsen die langere tijd in de openbare ruimte gestald staan (niet alleen fietswrakken, maar ook fietsen die nog bruikbaar zijn) worden gelabeld (van een "verwijderwaarschuwing" voorzien). Indien na twee weken de gelabelde fiets nog op de locatie staat, wordt deze verwijderd. In onderstaande tabel is voor 2016 per kwartaal voor het gebied tussen de singels (het zogenaamde "fietsactiegebied") het aantal gelabelde en het aantal daadwerkelijk verwijderde fietsen, weergegeven.

DATUM
21 maart 2017

Jaar	kwartaal	Aantal gelabeld in fietsactiegebied	Aantal verwijderd uit fietsactiegebied
2016	1	433	249
	2	382	174
	3	248	112
	4	165	105

De resultaten laten zien dat er sprake is van een afname van weesfietsen (zowel gelabeld als daadwerkelijk verwijderd).

Op basis van de registratie is niet vast te stellen of deze afname een gevolg is van het zelf terugnemen van de fiets door de eigenaar dan wel van verplaatsing van deze fietsen naar andere gebieden (buiten de singels).

Foutief gestalde fietsen worden niet verwijderd. In de raadscommissie SMM zijn hierover op 14 mei 2012 met wethouder Nuss afspraken gemaakt (niet verwijderen zolang er niet voldoende stallingsmogelijkheden zijn).

Opmerking:

- a. Fietsen die hinderlijk gestald zijn en de doorgang voor valide of minder valide mensen belemmeren, worden zo spoedig mogelijk door het team HOR verplaatst zodat de doorgang voor iedereen vrij is.
- b. Fietsen die in goede staat verkeren en langere termijn (langer dan twee weken) ongebruikt in daartoe bestemd fietsrek staan worden – anders dan dergelijke fietsen die niet in een fietsrek staan - niet gelabeld en verwijderd. Dit omdat er geen uitvoeringsartikel is opgesteld waarin de maximale stallingduur is bepaald.

Met betrekking tot vraag 3

In de APV is in artikel 2.1.1.1 een verbod tot samenscholing opgenomen. Dit samenscholingsverbod krijgt pas concrete werking indien hiertoe door de burgemeester een beleidsregel is vastgesteld. In zo'n beleidsregel wordt aangegeven voor welke plaatsen/welk gebied een concreet verbod geldt, waarom het wordt ingesteld, voor welke termijn en onder welke omstandigheden handhavend wordt opgetreden.

Momenteel is in de stad aldus één samenscholingsverbod afgekondigd en wel voor Maastricht-Centrum (delen van de binnenstad en Wyck). Dit samenscholingsverbod is in 2013 ingesteld vanuit de Frontière-aanpak om effectiever te kunnen optreden tegen drugsrunners en dealers. Het verbod is laatstelijk in februari 2017 opnieuw vastgesteld voor de duur van achttien maanden.

DATUM
21 maart 2017

Het samenscholingsverbod maakt het voor politie en HOR mogelijk om effectiever op te treden tegen drugsoverlast op de plaatsen waar binnen het in de beleidsregel aangewezen gebied (drugs-)overlast geconstateerd wordt, zoals bijvoorbeeld de omgeving van de Markt en Mosae Forum. De capaciteit van HOR wordt daarbij belast bij het taakveld drugsoverlast.

Een samenscholingsverbod is een vergaande inbreuk op de bewegingsvrijheid van mensen. Daarom moet in een beleidsregel gemotiveerd onderbouwd worden waarom een dergelijke maatregel noodzakelijk is, op welke gedragingen deze met name gericht is en voor welke termijn het geldt. Er moet sprake zijn van gedragingen in het aan te wijzen gebied die kunnen leiden tot een (dreigende) aantasting van de openbare orde. Het samenscholingsverbod in Maastricht-Centrum is met name gericht op ordeverstoring van (overlastgevende) straatdealers, drugsrunners, drugsgebruikers en (potentiële) drugskopers.

Gelet op de genoemde vergaande inbreuk op de bewegingsvrijheid is een samenscholingsverbod voor onbepaalde tijd niet toegestaan. Indien uit monitoring blijkt dat de (dreigende) aantasting van de openbare orde in het gebied niet meer aanwezig is, ligt intrekking van het verbod voor de hand.

Met betrekking tot vraag 4

De gevolgen van het herverdelen van capaciteit moet nader worden onderzocht. Wij komen hier spoedig op terug.

Hoogachtend,

J.M. Penn-te Strake
Burgemeester

Toelichting presentatie Handhaven openbare ruimte stadsronde 7 maart 2017

Onderwerp: uitvoeringsprogramma handhaven openbare ruimte 2017-2018

Algemeen:

De gemeente Maastricht streeft naar een optimaal naleefgedrag, waarbij de eigen verantwoordelijkheid van iedere burger, bezoeker of ondernemer een belangrijk uitgangspunt is. Het opstellen van heldere en eenduidige regels en de bekendmaking hiervan zijn randvoorwaarden die het voor iedereen mogelijk maken om zijn of haar verantwoordelijkheid te nemen als het gaat om de naleving van regels. De gemeente Maastricht zet team Handhaven Openbare Ruimte (HOR) in om naleving oftewel normconform gedrag te stimuleren, alsook om een bijdrage te leveren aan de realisatie van beleidsdoelstellingen en hiervan afgeleide effectdoelstellingen.

In deze memo wordt ingegaan op:

1. Bevoegdheden BOA en politie en onderlinge samenwerking.
2. Uitvoeringsprogramma 2017-2018 van team handhaven openbare ruimte (HOR).
3. Aandachtspunten op de thema's: overlast geluid, zwerfafval en fietsen

1. Bevoegdheden Buitengewoon Opsporings Ambtenaar (BOA) en Politie

Het toezicht en de handhaving in de openbare ruimte is een gedeelde overheidstaak. Niet alleen de gemeente staat hiervoor aan de lat, maar ook de politie heeft hierin een belangrijke taak. De gemeente is verantwoordelijk voor de leefbaarheid. De medewerkers van team HOR zijn de ogen en oren op straat. Ze hebben een signaleringfunctie en kunnen ingrijpen als het om leefbaarheidsproblematiek gaat. De gemeentelijke boa is bevoegd tot het opsporen van een specifiek aantal strafbare feiten, zoals opgenomen in een zogenaamde domeinlijst van de Circulaire Buitengewoon Opsporingsambtenaar van de Minister van Veiligheid en Justitie. Denk hierbij aan: APV, Parkeren, fietsen door voetgangersgebied, winkelsluitingswet, wet personen vervoer (taxi's), horeca, milieuovertredingen, geluidsoverlast, stankoverlast enz. Politieagenten hebben een algemene opsporingsbevoegdheid en zijn bevoegd tot opsporing van alle strafbare feiten. Een belangrijk verschil is dat veel taken van BOA's samenhangen met het privaat en bestuursrecht. Dat zijn taken die de politie niet doet. Een voorbeeld is dat politie niet handhaaft op afval overlast en ook niet bevoegd is tot het opleggen van opruimkosten (privaatrecht).

Samenwerking

Openbare orde en veiligheidskwesties zijn de verantwoordelijkheid van de politie. Elkaar aanvullen en een nauwe samenwerking dragen bij aan een leefbaar en veilig Maastricht. De samenwerking is als volgt georganiseerd:

In de lokale driehoek stemt de burgemeester samen met de officier van Justitie en de politiechef af welke leefbaarheids- en veiligheidsthema's prioritair zijn en welke inzet van alle partijen nodig is om die thema's aan te pakken. Hiermee wordt praktische invulling gegeven aan het veiligheidsbeleid en het handhavingsbeleid.

Naast bestuurlijke samenwerking wordt er ook in de uitvoering de samenwerking gezocht met de politie. De wijkgebonden medewerker en de wijkagent werken nauw samen. Ze informeren elkaar over belangrijke thema's die in de wijk spelen en houden elkaar op de hoogte van hun werkzaamheden. Waar mogelijk worden integrale controles gehouden. Denk bijvoorbeeld aan de jaarlijkse vuurwerkcontroles. Ook wordt samengewerkt tijdens evenementen zoals Carnaval, Tefaf en Ironman. Bij calamiteiten doet de politie regelmatig een beroep op medewerkers van HOR. Denk daarbij aan wegafzetting bij grote verkeersongevallen of terreinafzetting rondom GRIP- situaties.

In januari 2017 is een eerste bijeenkomst geweest met vertegenwoordiging van de leiding van HOR en de Politie waarin de intentie is uitgesproken in 2017 tot een samenwerkingsovereenkomst te komen. De eerste resultaten daaruit zijn merkbaar. Vanaf 23 januari 2017 is elke ochtend contact tussen politie en leiding van HOR om elkaars bijzonderheden van die dag te delen. Een belangrijk onderdeel van die overeenkomst zal zich richten op gezamenlijke patrouilles.

Regionale samenwerking

Handhaven openbare ruimte werkt ook steeds meer samen met andere gemeenten uit de regio. Al in 2011 is er een samenwerkingsconvenant afgesloten tussen de 18 gemeenten uit de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Deze samenwerking heeft tot doel het vergroten van elkaars kennis en effectiever toezicht en handhaving. Per 1 maart 2017 start team Handhaven Openbare Ruimte met de uitvoering van handhavingstaken binnen de gemeente Meerssen. Op basis van de te verwachten uitvoeringstaken worden 4 fte's ingezet.

Ontwikkelingen op het gebied van bevoegdheden van de boa.

In deze paragraaf worden de trends rondom geweldsmiddelen en bevoegdheden van de BOA behandeld.

a. Geweldsmiddelen

De boa beschikt niet over dezelfde geweldsmiddelen als de politie. In Maastricht mag hij voor uitoefening van zijn taak enkel gebruik maken van handboeien en een wapenstok. De landelijke ontwikkelingen rondom pepperspray en eventuele inzet van body-cams wordt gevolgd.

b. Verschuiving van taken en bevoegdheden.

Er is een verschuiving van taken en bevoegdheden van de politie naar BOA's merkbaar. Daar waar de BOA zich nu vooral richt op parkeer problemen wordt onderzocht of hun bevoegdheden uitgebreid kunnen worden op het gebied van langzaam rijdend verkeer. De landelijke ontwikkelingen worden hierin gevolgd.

2. Uitvoeringsprogramma 2017-2018 van team handhaven openbare ruimte (HOR).

Handhaven openbare ruimte is verantwoordelijk voor meer dan 30 verschillende taakvelden. Het is onmogelijk om aan al deze taakvelden evenveel aandacht te besteden. De gemeente zal uiteraard voldoen aan haar beginselplicht tot handhaven. Beperkte capaciteit en middelen verplichten ons echter om keuzes te maken over het pro-actief of reactief controleren van bepaalde thema's en de intensiteit van het toezicht.

Dit overzicht is samengesteld op basis van concrete afspraken met betrokken portefeuillehouders. Op basis daarvan zijn financiële kaders gesteld en zijn er dienstverleningsovereenkomsten (DVO) gemaakt. Wijziging van deze lijst en beschikbare uren kan consequenties hebben voor de uitvoering naleefstrategie. Meldingen met lagere prioriteit blijven (te lang) liggen en iedere uitbreiding heeft financiële gevolgen.

De prioriteitenlijst van Handhaven openbare ruimte ziet er als volgt uit:

Topprioriteiten Uren: 50.086 Fte: 41,74	Gemiddelde prioriteit Uren: 6.425 fte: 5,35	Lage prioriteit Uren: 850 fte: 0,71	Overig Uren: 7140 fte: 5,95
Verkeerd aangeboden afval Uren: 2000 fte: 1,67	Vuurwerk	Zwerwers	Calamiteiten Onvoorzien
Zwerfvuil Uren: 400 fte: 0,33	Wildplassen	Winkeltijden	Wijkgebonden werk (WGM)
Milieuperrons en overig Uren: 7168 Fte: 5,97	Jeugd en jongeren	Visserijcontrole	
Grote evenementen (inclusief alcohol 18-) Uren: 4000 Fte: 3,33	APV algemeen	Stankoverlast	
Verkeersregulering uren: 3444 fte: 2,87	Zakkenrollerij	Kleinschalige evenementen en optochten	
Drugsoverlast Uren: 2400 Fte: 2	Veilige buurten		
Problematiek Veiligheidshuis Uren: 400 Fte: 0,33	Hondenbeleid		
Uitstallingen Uren: 300 Fte: 0,25	Woonboten & woonwagenlocaties		
Fietsparkeren Uren: 2370 Fte: 1,98	Geluid		
Parkeren (betaald en verkeersovertreding (Mulder)) Uren: 26784 Fte: 22,32	Alcohol 18-		
Toezicht vergunningen/ontheffingen APV Uren: 320 Fte: 0,27	Reclame		
Terrassen Uren: 500 Fte: 0,42	DHW algemeen		
	Straatmuziek		
	Inzamelen afval zonder vergunning		

3. Aandachtspunten

Door raadsleden is een aantal specifieke thema's genoemd waar men graag nader over van gedachten wisselt. Het gaat om de thema's:

- A. Overlast geluid
- B. Zwerfafval
- C. Fietsen

A. Overlast geluid

Vanuit de burgers en raadsleden komt steeds meer de vraag om ook na 22:30 uur te acteren op meldingen overlast geluid.

Het thema overlast geluid heeft op een integrale manier de aandacht. Een goede samenwerking met de vergunningverleners over de toe te passen handhavingstrategie is van groot belang. Overlast geluid wordt vooral ook buiten de reguliere bedrijfstijden gemeld. Per 9 maart 2017 wordt er een pilot gestart rondom de overlastmeldingen op woensdag en donderdag tussen 23:00 en 02:00 uur. De pilot heeft als doel:

- Ervaring opdoen met actieve(re) reactie op meldingen van overlast door studenten
- Signaal afgeven aan inwoners (dat we de meldingen serieus nemen), aan de veroorzakende studenten (dat we het niet allemaal zonder meer accepteren) en aan de pandeigenaren (dat zij ook een verantwoordelijkheid hebben)
- monitoren waar die meldingen over gaan (geluid, afval, fietsen bv), waar en wanneer die het meest voorkomen, en wat de mogelijkheden zijn om daar tegen op te treden ?
- Uiteindelijk doel is minder overlast en een verbetering van de relatie studenten en stad
- Samenwerken met politie; evalueren en monitoren

B. Zwerfafval

De klachten over zwerfafval nemen toe. Zwerfafval of zwerfvuil is al het afval dat rondslingsert op plekken die daar niet voor bestemd zijn, bijvoorbeeld op straat, in de berm struiken of parken. Het is gewoonlijk afval dat daar door menselijk handelen (bewust of onbewust), door nalatigheid, of door natuurkrachten (zoals water en wind) terechtgekomen is. Zwerfafval is een aandachtsgebied dat is opgenomen in het DVO-milieu. Overlast van zwerfafval komt vooral voor bij de grotere evenementen. Een groot deel van de afgesproken uren (400) wordt uitgevoerd tijdens die grotere evenementen. Mensen worden aangesproken als ze afval zoals plastic bekertjes, blikjes, etensresten, flessen etc. in de openbare ruimte weggooien. De organisatie van het evenement wordt geïnformeerd als de vuilnisbakken overvol raken zodat deze op tijd leeg worden gemaakt waardoor onnodig zwerfafval voorkomen kan worden.

Naast de evenementen wordt actief gehandhaafd op zwerfafval in de openbare ruimte. In 2016 heeft team HOR tijdens de reguliere diensten 172 keer zelf zwerfafval vastgesteld en ervoor gezorgd dat het geruimd werd. Betrokken medewerkers wijzen bezoekers en burgers er op en vragen hen, bij het constateren van een overtreding, hun afval in de daarvoor bedoelde afvalbakken te deponeren.

Er zijn 2516 meldingen via melddesk van zwerfafval bij Stadsbeheer gedaan. Stadsbeheer acteert zelf op die meldingen door het afval te verwijderen.

Ook hebben de milieu perrons extra aandacht op afval wat er niet hoort te staan of te liggen. Daar wordt repressiever opgetreden. Gedurende 5 werkdagen hebben 2 medewerkers van team handhaven openbare ruimte vanaf 6 uur, samen met de collega's van stadsbeheer, de zogenaamde vroege milieudienst. Hier controleren zij op illegaal afval bij de milieuperrons. Zij bekeuren indien te achterhalen valt van wie het afval is en leggen opruimkosten bij de dader op.

Daarnaast posten medewerkers van handhaven openbare ruimte tijdens werkdagen en ook in het weekend bij milieuperrons om mensen op heterdaad te betrappen bij het dumpen van afval. In 2016 zijn 670 à €108 opruimkosten opgelegd. Sinds kort gebruiken we voor de observatie een camera zodat we op afstand kunnen observeren en snel kunnen acteren bij heterdaad. Die camera was nodig omdat onze voertuigen en medewerkers inmiddels bekend zijn. Naast de repressieve kant zullen we in 2017 starten met afvalcoaches. Zij krijgen de opdracht met preventieve acties de problemen terug te dringen.

C Fietsen

Fietshandhaving is met name vastgesteld in een DVO en richt zich op het fietsactiegebied. Met fietsactiegebied wordt het gebied binnen de singels bedoeld. Er wordt in deze memo onderscheid gemaakt tussen:

- Fietswrakken en weesfietsen
- Foutief gestalde fietsen

Fietswrakken en weesfietsen

De aanpak richt zich vooral op de aanpak van fietswrakken en weesfietsen.

Fietswrakken zijn fietsen die rijtechnisch in een zodanige staat van onderhoud verkeren dat er niet meer mee te rijden is. Deze worden in principe direct opgeruimd. Weesfietsen (die al geruime tijd ongebruikt) in de openbare ruimte staan worden gelabeld. Dat betekent dat de eigenaar via de label gevraagd wordt de fiets te verwijderen. Als daar geen gevolg aan wordt gegeven wordt de fiets minimaal 2 en maximaal 13 weken opgeslagen. Het is merkbaar dat het aantal fietswrakken en weesfietsen binnen het fietsactiegebied afneemt.

Foutief gestalde fietsen

De ondernemers en burgers klagen over overlast van fietsen die binnen het fietsactiegebied niet gestald zijn in de daarvoor bestemde stallingruimten (foutief gestalde fietsen). Met name wordt het straatbeeld door deze fietsen negatief beïnvloed.

Buiten het aanspreken op gedrag bij heterdaad, worden fout gestalde fietsen niet verwijderd. Dit is conform hetgeen wethouder Nuss op 14 mei 2012 afgesproken heeft met de raadscommissie SMM.

Fietsen die gevaarlijk buiten de stallingen staan worden uiteraard wel verwijderd.